

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44704
Nom	Avanços en el tractament de les drogodependències i patologia dual
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	15.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2225 - M.U. en Investig.Tractam.Patol.Associades Drogodep.	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2225 - M.U. en Investig.Tractam.Patol.Associades Drogodep.	4 - Avanços en el tractament de les drogodependències i patologia dual	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
RODRIGUEZ ARIAS, MARTA	268 - Psicobiologia

RESUM

S'explica el maneig hospitalari de les urgències, l'avaluació i rehabilitació neuropsicològica y les tècniques de neuroimatge en drogodependències.

S'estudien les estructures cerebrals relacionades amb el consum de drogues i s'identifiquen les noves dianes terapèutiques en els trastorns addictius, així com els factors genètics, epigenètics i ambientals en l'origen i evolució dels trastorns addictius.

S'estudien els trastorns de personalitat i la seva relació amb les drogodependències.

S'estudiaran els avanços en el tractament psicosocial de les addiccions.

Igualment es relacionen les diferents teories neurobiològiques en relació amb l'explicació dels trastorns addictius.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

L'estudiant haurà d'haver cursat els mòduls corresponents al primer semestre

COMPETÈNCIES

2225 - M.U. en Investig.Tractam.Patol.Associades Drogodep.

- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguin comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Ser capaços de treballar en equip amb eficiència en la seua tasca professional o investigadora.
- Ser capaços de realitzar una presa ràpida i eficaç de decisions en la seua tasca professional o investigadora.
- Ser capaços d'accedir a la informació necessària (bases de dades, articles científics, etc.) i tenir prou criteri per a la seua interpretació i utilització.
- Ser capaços de buscar, ordenar, analitzar i sintetitzar la informació, seleccionant la que resulta pertinent per a la presa de decisions.
- Saber treballar en equip amb eficàcia i eficiència.
- Ser capaços de prendre decisions tant individuals com col·lectives en la seva tasca professional i / o investigadora.
- Identificar trastorns de personalitat associats amb drogodependències.
- Saber en cada moment que tipus de patologies orgàniques podria estar associada a una droga específica i plantejar actuacions concretes de prevenció y/o tractament.
- Concretar programes d'intervenció individual i comunitària amb l'objectiu de reduir danys en aquelles persones amb esta malaltia.

- Conèixer els diferents sistemes d'atenció sanitaris i socials a fi de promoure el tractament, rehabilitació i reinserció dels drogodependents.
- Poder relacionar les diferents teories neurobiològiques que expliquen l'etiologia i el desenvolupament de l'addicció a les drogues.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigit o autònom.
- Integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular juís a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i juís.
- Aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb les drogodependències.
- Comunicar les seues conclusions, i els coneixements i raons últimes que les sustenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Demostrar una comprensió sistemàtica del camp de les drogodependències i el domini de les habilitats i mètodes d'investigació relacionats amb el dit camp.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Conèixer i aplicar diferents tractaments, farmacològics i/o psicològics i saber quines mesures de reinserció social prendre en aquests malalts. Per tant, també haurà de saber els recursos assistencials, públics i privats que s'ofereixen per a aquests casos.

Distingir entre els trastorns de personalitat i els trastorns addictius i comprendre les diferències i semblances en l'anomenada patologia dual.

Ser capaç d'efectuar una avaluació neuropsicològica i interpretar els resultats proposant sistemes de rehabilitació.

Ser capaç d'identificar en quin moment es pot considerar l'existència d'una urgència toxicològica i conèixer els mecanismes d'aquesta situació en drogodependències.

Ser capaç d'identificar els recursos comunitaris existents i més adequats per al tractament d'aquests pacients

Ser capaç, en funció dels coneixements adquirits, de comprendre i identificar noves dianes terapèutiques en els trastorns addictius.

Conèixer com els factors genètics, epigenètics i ambientals poden originar i desenvolupar els trastorns addictius.

Ha de ser capaç de proposar mesures de promoció de la salut i prevenció integral dels trastorns addictius, sempre tenint en compte les dades experimentals i científics

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Urgències toxicològiques

2. Evaluació neuropsicològica

3. Identificació de noves dianes terapèutiques en trastorns addictius

4. Estudi de factors genètics, epigenètics i ambientals en l'origen i evolució dels trastorns addictius

5. Trastorns de personalitat i trastorns addictius: patologia dual

6. Nous avenços en el tractament psicosocial en addiccions

7. Teories neurobiològiques de les addiccions

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	105,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	20,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	40,00	0
Estudi i treball autònom	40,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	40,00	0
Preparació de classes de teoria	25,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	30,00	0
TOTAL	330,00	

METODOLOGIA DOCENT

Sessions presencials. Consisteixen en l'exposició del tema teòric corresponent. Es tracta del model de lliçó magistral que permet al docent presentar els aspectes més rellevants de cada tema. S'afavorix la participació, a mesura que s'ofereixen coneixements. Així mateix, en aquestes sessions presencials, l'alumne que haurà treballat de forma autònoma diferents aspectes teòricopràctics relacionats amb els temes estudiats, podrà presentar i exposar a l'aula, el seu treball. També en aquestes sessions presencials, els estudiants realitzen activitats pràctiques relacionades amb els continguts teòrics adquirits.

- Sessions no presencials. Tenen per objecte fomentar la construcció del coneixement per part de l'estudiant. Es tracta de dirigir l'estudiant en activitats orientades al seu propi aprenentatge. L'activitat pot consistir en recerca d'informació documental especialitzada, en una reflexió contrastada i justificada sobre un determinat tema, en aplicar els coneixements de classe.

- Tutories. L'alumne disposa d'un àmpli nombre d'hores de tutories en les quals el professor guia a l'alumne de manera individual o en petit grup en la construcció del seu coneixement. L'orienta en l'elaboració dels treballs, resol dubtes o dificultats relacionades amb la matèria. Disposa així mateix del fòrum de l'Aula Virtual per a consultes. A més, en aquest espai virtual, els estudiants poden trobar documents, informació o notícies rellevants sobre les matèries dels diferents mòduls.

A més d'aquests mètodes d'aprenentatge, es realitzen "Activitats Complementàries" per complementar la formació dels estudiants amb Conferències, Panell d'Expert, Seminaris-tallers, Visites, Cinefòrum.

AVALUACIÓ

Els coneixements, habilitats i competències adquirides s'avaluen de forma continuada a través de la participació de l'estudiant en les activitats formatives individuals i grupals de les matèries del mòdul.

En el programa de les diferents assignatures que inclou el mòdul, s'especifica de manera explícita el pes que aporta a la qualificació final de l'assignatura cada apartat d'avaluació (assistència, treballs, examen, etc.). A més, també s'especifiquen les diferències en l'avaluació entre la primera i la segona convocatòria, així com els apartats que son o no recuperables i l'existència dels requisits mínims per a superar la matèria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Carlson NR. (2010) Fisiología de la conducta. Ed. Pearson.(10ª edición).
- Forray A, Sofuoglu M (2014) Future pharmacological treatments for substance use disorders. Br J Clin Pharmacol. 77(2):382-400.
- Goldstein A (1995) Adicción. Ediciones en Neurociencias. Barcelona.
- Haro G, Bobes J, Casas M, Didia J, Rubio G (2010) Tratado sobre Patología Dual. Reintegrando la

Salud Mental. Mira ediciones.

Kalda A, Zharkovsky A (2015) Epigenetic Mechanisms of Psychostimulant-Induced Addiction. *Int Rev Neurobiol.* 120:85-105.

Koob GF, Aarends MA, Le Moal M (2015) *Drugs, Addiction and the Brain.* Academic press.

Lorenzo P, Ladero JM, Leza JC, Lizasoain I (2009) *Drogodependencias.* Ed. Médica Panamericana. Madrid.

Milton AL (2013) Drink, drugs and disruption: memory manipulation for the treatment of addiction. *Curr Opin Neurobiol.* 23(4):706-12.

Pérez de los Cobos J, Valderrama JC, Cervera G, Rubio G (2006) *Tratado SET de Trastornos Adictivos.* Médica Panamericana, Madrid.

Redolar Ripoll D (2008) *Cerebro y adicción.* Editorial UOC. Barcelona.

Somogyi AA, Collier JK, Barratt DT (2015) Pharmacogenetics of opioid response. *Clin Pharmacol Ther.* 97(2):125-7.

Sthal SM (2009) *Psicofarmacología esencial. Bases neurocientíficas y aplicaciones clínicas.* Ed. Ariel Neurociencia. Barcelona.

Tanner JA, Chenoweth MJ, Tyndale RF (2015) Pharmacogenetics of nicotine and associated smoking behaviors. *Curr Top Behav Neurosci.* 23:37-86.

- Verdejo García A (2019) *Cognition and Addiction.* Ed. Academic Press.